

Trgovina na drobno v juniju že z rastjo

Od 25. do 31. julija 2020

Julijski podatki boljši, gospodarska aktivnost še vedno za desetino nižja

Medletni upad tedenske **porabe električne energije** se je v drugem tednu julija nekoliko zmanjšal. V prvem tednu julija je bila tedenska poraba električne energije medletno nižja za 10 % (v junija je bila še nižja za okoli 12 %). V drugem tednu se je upad zmanjšal na 9 %. V večini naših najpomembnejših trgovinskih partneric se je medletni upad v drugem tednu julija, glede na prvi teden, zmanjšal (najizraziteje v Franciji in Nemčiji), povečal se je le v Italiji in na Hrvaškem.

Promet tovornih vozil na avtocestah, ki ga izračunava UMAR na podlagi internih poročil družbe DARS je v 2. tednu julija za lanskim letom zaostajal za desetino. Pri tem je pomembno, da je bil obseg prevoženih kilometrov domačih tovornih vozil nižji za 3 %, tujih prevoznikov pa za 12 %. To pomeni, da je predvsem povpraševanje po prevozu v širši regiji še nekoliko šibkejše, medtem ko se domače povečuje.

Polovica terjatev slovenskih podjetij do družb v tujini

Četrtletna publikacija Banke Slovenije z naslovom Finančni računi Slovenije podaja nekoliko širšo sliko povezanosti finančnih tokov med družbami, bankami, drugimi finančnimi posredniki, državo in tujino. Konec prvega četrletja (31. marec 2020) so imela **podjetja** (nefinančne družbe) v Sloveniji pri bankah za 8,1 mrd EUR vlog, od tega 88 % pri domačih bankah, preostanek pri tujih. Od 14 mrd EUR terjatev v obliki komercialnih kreditov in predujmov, jih je bila polovica do tujih družb, 39 % pa v okviru lastnega sektorja. Podjetja so bila dolžna (finančna posojila) 22,8 mrd EUR, od česar 9,8 mrd EUR bankam v Sloveniji, 6,6 mrd EUR pa tujini (tujim bankam, podjetjem in izdane obveznice v tujini). Preostanek obveznosti (6,4 mrd EUR) je bil do leasing družb ali pa v obliki posojil družb znotraj skupine. **Država** je imela ob koncu zadnjega četrletja za okoli 10 mrd EUR vlog (denarnih presežkov), in sicer skoraj polovico v tujini, 37 % pri centralni banki in 800 mio EUR pri domačih poslovnih bankah. Od 33 mrd EUR izdanih obveznic je bilo 63 % vrednosti le-teh v lasti tujcev, 22 % v lasti centralnih bank (pretežno centralne banke območja evra), 11 % pa v poslovnih bankah. Slovenska **gospodinjstva** ostajajo zelo varčna, saj so ob 56,5 mrd EUR finančnih sredstvih (od tega 23 mrd EUR bančne vloge, 4,8 mrd EUR gotovine, 16,7 mrd EUR prihrankov v delnicah ali skladih, 7,7 mrd EUR prihrankov v življenjskih zavarovanjih in pokojninskih prihrankih) te v enem letu povečala za 2,5 mrd EUR (+5 %). Obveznosti so se v tem času povečale le za 430 mio EUR, zaradi česar so neto prihranki (finančna sredstva, zmanjšana za obveznosti) znašali 42 mrd EUR, kar je bilo medletno 2 mrd EUR več. Gospodinjstva so bila dolžna 13 mrd EUR, od tega 85 % zneska bankam, 10 % drugim finančnim posrednikom (pretežno lizinške družbe), preostanek pa nefinančnim družbam. V enem letu se je zadolženost povečala za 480 mio EUR. Staranje prebivalstva in ukrepi za zajezitev epidemije COVID-19 (implementirani v 2. polovici marca 2020) so ključno prispevali k pričujočim trendom.

Kljub rasti števila odseljenih, neto priseljevanje

Tudi v 1. četrletju 2020 so se nadaljevali ugodni trendi v priseljevanju, saj se je v Slovenijo **neto priselilo** (razlika med priseljenimi in odseljenimi) 2.681 oseb, medtem ko je neto umrlo 1.347 oseb (razlika med številom umrlih in številom živorojenih). **Stopnja rodnosti** je v enem letu upadla, saj je bilo v 1. četrletju 2019 rojenega 8,9 otroka na 1.000 prebivalcev, v 1. četrletju letošnjega leta pa 8,4. **Število priseljenih iz tujine** je bilo na letni ravni celo nekoliko nižje (-2 %), medtem ko je **število odseljenih v tujino** poraslo za 66 %.

Število **notranjih selitev** se je povečalo za 38 % glede na isto četrletje lani (29 tisoč), kar je predstavljalo 1,4 % celotnega prebivalstva. Slovenije tako ostaja priljubljena destinacija za regionalne priseljence, saj je bil **selitveni prirast tujih državljanov** pozitiven (za 3.336), **selitveni prirast državljanov Slovenije** pa negativen. Iz države se je namreč odselilo 655 državljanov Slovenije več, kot se jih je vanjo priselilo. V 1. aprilu 2020 je **število prebivalstva v Sloveniji** naraslo na 2.097 tisoč, kar je bilo 1.300 več kot leto prej. Delež tujih državljanov v celotnem prebivalstvu je narasel na 7,6 %. Naraščanje prebivalstva naj bi spodbujalo rast BDP, predvsem prek rasti trošenja priseljeni prebivalcev.

V juniju prihodki v trgovini že podobni lanskim

V primerjavi z junijem 2019 je bil v juniju 2020 realni **prihodek od prodaje v trgovini na drobno** še vedno nižji za 5,0 %. Padec prihodka na letni ravni je bil posledica občutno nižjega realnega prihodka v trgovini na drobno v **specializiranih prodajalnah z motornimi gorivi**; ta je bil za 17,9 % nižji, kar je predvsem posledica padca transportnih tokov in manjšega premika prebivalstva. Realni **prihodek v trgovini na drobno brez motornih goriv** je bil višji za 0,7 %, pri čemer je bil prihodek od prodaje

neživil višji za 7,7 %, prihodek od prodaje živil pa nižji za 8,4 %. Pri **prodaji motornih vozil** je bil realni prihodek na medletni ravni na enaki ravni, še vedno pa je bil zaradi izpada v marcu, aprilu in maju, v 1. polletju realno nižji za petino. V mesecu juliju pričakujemo večjo medletno rast prihodkov v trgovini, ki bo posledica nadaljevanja trenda v rasti prodaje motornih vozil ter tudi nedeljskega odprtja trgovin.

Visok porast primanjkljaja v 1. polovici leta

V prvem polletju je **državni proračun** izkazal primanjkljaj v višini približno 1,9 milijarde evrov. Prihodki državnega proračuna so znašali približno 4,3 milijarde evrov, kar je bilo predvsem posledica nižjih davčnih prihodkov (15,5 % manj od primerljivega obdobja lani). Odhodki državnega proračuna so v tem obdobju znašali okoli 6,2 milijarde evrov, kar je bilo za 27,7 % več glede na prvo polovico lanskega leta. Podatki o primanjkljaju na nivoju **konsolidirane bilance** za isto obdobje kažejo, da je bil primanjkljaj podobno visok (1,98 mrd EUR), kar pomeni, da je le manjši del tega nastal na nivoju socialnih blagajn in občin. To je tudi pričakovano, saj se glavnina davkov pobirajo na nivoju države, občinam pa tekoče pripada del dohodnine ter del davkov na premoženje. Obe obliki davkov sta bili na padce v gospodarski aktivnosti odpornejši.

Inflacija nižja za odstotno točko zaradi padca cen nafte

Junija so bile **cene na medletni ravni** (glede na junij 2019) višje za 0,3 %, od tega pri storitvah za 2,1 %, medtem ko so se cene blaga znižale za 0,8 %. Največji vpliv na dvig cen na letni ravni so imele podražitve hrane (za 0,5 odstotne točke). Cene sadja so se v povprečju dvignile za 16,2 % ter cene mesa za 6,3 %. Z 0,3 odstotne točke so na letno inflacijo vplivale tudi podražitve v skupini raznovrstno blago in storitve (cene zavarovanj so se zvišale za 5,4 %). Nižje cene naftnih derivatov so za 1 odstotno znižale cene na letni ravni. Goriva in maziva za osebna vozila so se julija 2020 v primerjavi z julijem 2019 v povprečju pocenila za petino, tekoča goriva pa za 14,2 %.

Dogodki v naslednjem tednu: indeksi nabavnih managerjev

Dan objave	Kazalec	Vir oz. poročevalec	Pomen
3. 8. 2020, ponedeljek	ISM proizvodni indeks nabavnih managerjev, junij 2020, ZDA	Institute of Supply Management	Stanje in pričakovanja ameriških proizvodnih družb
3. 8. 2020, ponedeljek	Azijski indeksi nabavnih managerjev, junij 2020, Japonska, Indonezija, Južna Koreja, Tajvan, Kitajska	IHS Markit, Caixin, au Jibun Bank	Stanje in pričakovanja azijskih proizvodnih družb
3. 8. 2020, ponedeljek	Evropski indeksi nabavnih managerjev, junij 2020, Češka, Nemčija, Francija,	IHS Markit	Stanje in pričakovanja evropskih proizvodnih družb
3. 8. 2020, ponedeljek	Globalni indeks proizvodnje	JP Morgan	Sektorska pričakovanja na globalnem nivoju
5. 8. 2020, sreda	ISM storitveni indeks nabavnih managerjev, junij 2020, ZDA	Institute of Supply Management	Stanje in pričakovanja ameriškega storitvenega sektorja
5. 8. 2020, sreda	BDP, 2. četrtletje 2020, Japonska	Economic and Social Research Institute	Gospodarska aktivnost na Japonskem v 2. četrtletju
6. 8. 2020, četrtek	Odločitev o spremembah monetarne politike, Združeno kraljestvo	Bank of England	Vpliv na menjalno razmerje funt/evro
7. 8. 2020, petek	Izvoz in uvoz blaga, junij 2020, Slovenija	Statistični urad RS	Dinamika izvoza in uvoza blaga v mesecu, ko so bili omejitveni ukrepi že pretežno odpravljani

Bojan Ivanc, CFA, CAIA
glavni ekonomist pri Analitiki GZS

Semafor napovedi

Kazalnik	Zadnja/predhodna vrednost	Ciljna vrednost (ocena Analitike GZS)	Stopnja negotovosti ocene (1=nizka, 5=zelo visoka)
ISM proizvodni indeks nabavnih managerjev, junij 2020, ZDA	52,6	50,0	4
BDP, 2. četrletje 2020/2. četrletje, realno, Japonska	-2,1 %	-9,5 %	3
Izvoz blaga, junij 2020/junij 2019, Slovenija	-20 %	-22 %	2